

РЕШЕНИЕ

№ 128

гр. София, 08.01.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 10 състав, в публично заседание на 30.10.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Стоянова

при участието на секретаря Дора Тинчева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **10302** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Образувано е по искова молба от [фирма] срещу Националната агенция за приходите. Претендира се обезщетение за вреди в размер на 500 лв., представляващо заплатено от лицето възнаграждение за адвокат в размер на 500 лв. за осъществена правна защита на лицето във връзка с касационното обжалване на решение от 22 януари 2019 г., постановено по АНД № 20370/2017 г. на Софийския районен съд, с което е изменено наказателно постановление № F280025/25.04.2017 г., издадено от заместник-директора на ТД на НАП С., с което на [фирма] е наложена имуществена санкция в размер на 3000 лв. на основание чл. 185, ал. 2 от ЗДДС, като е намален размера на имуществената санкция на 500 лв.

Ответникът – Националната агенция за приходите изразява становище за неоснователност на иска.

Прокуратурата дава заключение за основателност на иска.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото, приема за установени следните обстоятелства по делото:

С наказателно постановление № F280025/25.04.2017 г., издадено от заместник-директора на ТД на НАП С., на [фирма] е наложена имуществена санкция в размер на 3000 лв. на основание чл. 185, ал. 2 от ЗДДС. С решение от 22 януари 2019 г., постановено по АНД № 20370/2017 г. на Софийския районен съд е изменено наказателно постановление № F280025/25.04.2017 г., издадено от

заместник-директора на ТД на НАП С., с което на [фирма] е наложена имуществена санкция в размер на 3000 лв. на основание чл. 185, ал. 2 от ЗДДС, като е намален размера на имуществената санкция на 500 лв. В хода на съдебното производство пред Софийския районен съд не са претендирани разноси, не са и представени доказателства за направени разноси във връзка с обжалването на наказателното постановление. Решението на Софийския районен съд е оставено в сила с решение № 3611/29.05.2019 г., постановено по адм.д. № 2535/2019 г. на Административен съд София град. Като доказателство по спора е прието и приобщено към това съдебно производство и съдебното производство по касационното обжалване, като в кориците на делото се съдържа и договор за правна защита и съдействие, сключен между [фирма] и адвокат Л. С. с посочен предмет оказване на правна защита и съдействие, изразяващи се в процесуално представителство по КАНХ дело № 2535/2019 г. на Административен съд София град, с договорено и посочено като изплатено възнаграждение в размер на 500 лв.

При съобразяване на установените по делото обстоятелства, исковата претенция се определя като допустима и като основателна, като съдът съобразява мотивите, съдържащи се в тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на Върховния административен съд. С оглед на събраните по делото доказателства и обосноваването на приложимостта на относимите разпоредби на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, във връзка с чл. 203 и сл. от АПК, исковата претенция се определя като основателна.

Предявеният иск е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, като претендираното обезщетение за вреди е в размер на 500 лв. за осъществена правна защита на търговското дружество, изразяваща се в процесуално представителство по КАНХ дело № 2535/2019 г. на Административен съд София град, с договорено и посочено като изплатено възнаграждение в размер на 500 лв. Спор между страните по отношение на фактите не съществува. От събраните по делото доказателства се установява, че с наказателно постановление № F280025/25.04.2017 г., издадено от заместник-директора на ТД на НАП С., на [фирма] е наложена имуществена санкция в размер на 3000 лв. на основание чл. 185, ал. 2 от ЗДДС. С решение от 22 януари 2019 г., постановено по АНД № 20370/2017 г. на Софийския районен съд е изменено наказателно постановление № F280025/25.04.2017 г., издадено от заместник-директора на ТД на НАП С., с което на [фирма] е наложена имуществена санкция в размер на 3000 лв. на основание чл. 185, ал. 2 от ЗДДС, като е намален размера на имуществената санкция на 500 лв. В хода на съдебното производство пред Софийския районен съд не са претендирани разноси, не са и представени доказателства за направени разноси във връзка с обжалването на наказателното постановление. Решението на Софийския районен съд е оставено в сила с решение № 3611/29.05.2019 г., постановено по адм.д. № 2535/2019 г. на Административен съд София град. В хода на съдебното производство пред касационната инстанция е представен договор за правна защита и съдействие, сключен между [фирма] и адвокат Л. С. с посочен предмет оказване на правна защита и съдействие, изразяващи се в процесуално представителство по КАНХ дело № 2535/2019 г. на Административен съд София град, с договорено и посочено като изплатено възнаграждение в размер на 500 лв.

Приложимостта на чл. 203 от АПК предполага вреди, причинени на граждани или

юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Доколкото правната регламентация на посочените искиове, включително и на предявения в чл. 203 от АПК е непълна, то и разпоредбата на чл. 203, ал. 2 от АПК предпоставя приложимост на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Така регламентирана отговорността е пълна, защото е за всички претърпени вреди, които съгласно чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са в причинна връзка с незаконосъобразни актове, фактически действия или бездействия на длъжностни лица или административни органи при или по повод изпълнението на административна дейност. Във всички случаи, обаче реализирането на посочената отговорност съобразно чл. 204, ал. 1 от АПК предполага отмяната на административен акт по съответния ред. Във всички случаи също така освен наличието на вреди реализирането на отговорността на държавата предполага и изисква тези вреди да са причинени от отменения като незаконосъобразен административен акт. Във всички случаи също така освен отмяната на съответния административен акт следва да е доказана вреда от отменения като незаконосъобразен административен акт и да е доказана причинна връзка между акта и настъпилите вредоносен резултат. Това е и първият въпрос, който подлежи на изследване в производството пред настоящата инстанция, както и разбира се въпроса относно обективното наличие изобщо на вреди. Отговорът на тези въпроси следва да бъде даден въз основа на установените фактически обстоятелства и приложимите правни разпоредби. Доказани са трите предпоставки за реализиране на отговорността, а именно обстоятелството на отменен незаконосъобразен административен акт, на настъпили вреди и обстоятелството на наличието на причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилите вреди. Разпоредбата на чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди предвижда, че държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице. На обезщетение подлежат действително настъпилите вреди, които са в пряка причинна връзка с отменения незаконосъобразен акт и са пряка и непосредствена последица от него. Разноските, направени от физическото лица за адвокатско възнаграждение във връзка с обжалване на административния акт, който е отменен като незаконосъобразен са пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт и представляват имуществени щети по смисъла на чл. 4, връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съобразно мотивите, съдържащи се в тълкувателно решение № 1 от 15 март 2017 г. на Върховния административен съд, едно от условията на чл. 204, ал. 1 от АПК за допустимост на иска за реализиране на отговорността на държавата и общините за вреди по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е административният акт да е отменен по съответния ред, който е обжалван по административен и/или съдебен ред. Това обжалване, във всичките му фази, включително и чрез касация - за индивидуалните административни актове пред Върховния административен съд и за наказателните постановления пред административните съдилища, не е задължително

да бъде осъществено с помощта на адвокат, но както бе отбелязано по-горе, гражданинът изключително трудно, почти невъзможно би се справил със съдебното обжалване без неговата помощ. В подкрепа на това становище е въведеното с чл. 284, ал. 2 от ГПК задължително приподписване на касационната жалба до Върховния касационен съд от адвокат. Следователно, след като едно от условията на АПК за образуване на производство по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е административният акт да е отменен по административен и/или съдебен ред и след като в тези производства гражданинът е ползвал адвокатска защита, защото не е могъл сам да се защити, то хонорара, платен на адвокат за осъществяване на тази защита не е нищо друго, освен имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт (в случая наказателно постановление е изменено) и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ или луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие - гражданинът не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Безспорно, потърсената адвокатска помощ и платения адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка нелогично е да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от издаденото срещу него наказателно постановление, с цел то да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите. В потвърждение на горния извод е и обстоятелството, че както ЗАНН, така и НПК, към който той препраща, не предвиждат друга законова възможност за осъждане на държавата да заплати на признатия за невиновен за извършено административно нарушение направените от него разноски, включващи и адвокатски хонорар по защитата му пред съда, а това е условие на чл. 8, ал. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди за приложението на чл. 1, ал. 1 от този закон. Делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от непозволено увреждане не е и не може да се превърне, обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е „обоснован и справедлив“, т.е да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. Спорният въпрос по делото, който е поддържан и от котчетника е липсата на отменен акт, тъй като в случая наказателното постановление е изменено и според ответника не е налице първата предпоставка на иска по чл. 1, ал.

1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Тези доводи, не се правилни. Вярно е, че съгласно чл. 204, ал. 1 от АПК, иск може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред. При изменено наказателно постановление по съдебен ред, също е налице условието по чл. 204, ал. 1 от АПК за допустимост на исковата претенция. Разпоредбата на чл. 204, ал. 1 от АПК не сочи изрично частично отменените и изменени административни актове и наказателни постановления, но безспорно тези актове в една част са признати по съответния ред за незаконосъобразни и отменени, в съответната част или изменени, какъвто е конкретния случай. Следователно, ако разпоредбата на чл. 204, ал. 1 от АПК се тълкува ограничително, в смисъл, че е допустима само искова претенция за вреди при цялостна отмяна на административен акт или наказателно постановление, би се стигнало до ограничаване на правото на иск с условия, които не са предвидени изрично в закона. Затова и следва извода, че исковата претенция е допустима и при изменено наказателно постановление. При тълкуване на чл. 204, ал. 1 от АПК следва да се приеме, че наличието на изменено наказателно постановление по съответния ред осъществява условието за допустимост на искова претенция за вреди от незаконосъобразно наказателно постановление. В този смисъл е и съдебната практика по адм. д. № 6256/2017 г. по адм. дело № 5312/2016 г. по описа на Върховен административен съд. От страна на процесуалния представител на ответника по спора е направено възражение за прекомерност на претендираното обезщетение. Съобразно мотивите, съдържащи се в тълкувателно решение № 1 от 1 март 2017 г. на Върховния административен съд по т.д. № 2/2016 г. делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения. Институтът на обезщетението от непозволено увреждане не е и не може да се превърне в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетението, който да отговаря на критериите по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата – да е обоснован и справедлив, т.е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото ѝ от държавния орган увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. Както и се посочи по-горе в мотивите на това съдебно решение съобразно чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата размерът на възнаграждението се определя в договор между адвоката или адвокатата от Европейския съюз и клиента. Този размер трябва да бъде справедлив и обоснован и не може да бъде по-нисък от предвидения в наредба на Висшия адвокатски съвет размер за съответния вид работа. Съобразно чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие при дела с интерес до 1000 лв., минималното възнаграждение е в размер на 300 лв. В процесния случай имуществената санкция, след нейното намаление от съда, е в размер на 500 лв. Ищецът е заплатил възнаграждение за адвокат в размер на 500 лв., която сума предвид фактичката и правна сложност на делото не е прекомерна, а е в размер, който е близък до минималния, поради което исковата претенция следва да бъде уважена в претендирания размер от 500 лв.

Неоснователно е оплакването за прекомерност на изплатеното адвокатско възнаграждение за това съдебно производство, което е в размер на 500 лв. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие по дела с определен интерес възнагражденията са следните - при интерес до 1000 лв. – 300 лв. В процесния случай интересът на иска е в размер на 500 лв., като изплатеното възнаграждение за адвокат в размер на 500 лв. не следва да се определи като прекомерно, доколкото минималното възнаграждение е в размер на 300 лв.

При този изход на спора на ищеца следва да се присъдят направените по делото разноски общо в размер на 525 лв. - 25 лв. внесена държавна такса за образуване на съдебното производство и 500 лв. възнаграждение за адвокат. Съдът установи, че за образуване на съдебното производство е била внесена държавна такса в размер на 50 лв., вместо дължимата по силата на чл. 2а, т. 2 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс, държавна такса в размер на 25 лв. С молба по делото от 11 ноември 2019 г. ищецът е поискал възстановяване на надвнесената държавна така от 25 лв. по посочена в молбата банкова сметка. Искането е основателно, като надвнесената държавна такса за образуване на съдебното производство в размер на 25 лв. следва да се възстанови на ищеца по посочената банкова сметка.

Като взе предвид направените фактически и правни изводи, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на [фирма] на основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, обезщетение за имуществени вреди в размер на 500, представляващо заплатено от лицето възнаграждение за адвокат в размер на 500 лв., за осъществена правна защита на лицето във връзка с обжалването на наказателно постановление № F280025/25.04.2017 г. на заместник-директора на ТД на НАП С. по КНАХД № 2535/2019 г. по описа на Административен съд София град.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на [фирма] направените по делото разноски в размер на 525 лв.

ПОСТАНОВЯВА възстановяване на сумата в размер на 25 лв. по банковата сметката на [фирма].

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд, с връчване на преписи за страните по чл. 138 от АПК.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ